

BOEKBESPREKING.

Goede neutraliteit brengt mee, dat melding wordt gemaakt van het verschijnen van twee Fransche werkjes over het onderwerp van den dag n.l. oorlogskaakverwondingen.

Het eene verscheen onder den titel van „La Prothèse des Maxillaires en Chirurgie de guerre” bij J. B. Baillière et fils, Paris, van de auteurs Maurice Roy en Paul Martinier, Professeurs à l'école dentaire de Paris.

Na er in eene inleiding nadrukkelijk op te hebben gewezen, dat vele chirurgen te laat of in het geheel niet, samenwerking met den tandheerkundige zoeken volgt in vier hoofdstukken algemeene beschouwingen; repositie der breukstukken met fixtatie derzelve; behandeling der litteekens en kaakprothèse.

De door de schrijvers gevonden methode om door middel van ligaturen de breukstukken van elkaar te trekken en in juisten stand te fixeeren wordt ook reeds in het boek aan Dr. Schutte aangegeven.

Het tweede heet „Les Fractures de la mâchoire inférieure” par L. Imbert et P. Real, respectievelijk Prof. à l'école de médecine de Marseille en Dentiste des Hopitaux de Paris en verscheen bij Masson en Cie. Paris.

Uiterlijk en inhoud zijn beter verzorgd en uitvoeriger dan van eerstgenoemd werkje.

Collegae, die er belang in stellen de oorlogslitteratuur compleet te hebben, doen wel zich deze boekjes vooral het laatstgenoemde aan te schaffen.

S. BLAUW.

Handbuch der Zahnheilkunde, herausgegeben von Prof. Dr. C. Partsch, Prof. Chr.-Bruhn, Dr. A. Kantorowicz.

Bnd I. Die chirurgischen Erkrankungen der Mundhöhle, der Zähne und Kiefer, bearbeitet von Prof. Dr. Partsch; Prof. Dr. Williger, Zahnarzt Hauptmayer. — Wiesbaden 1917. J. F. Bergmann, broch. M. 22, — geb. M. 24, 80.

Een objectieve, werkelijke beoordeeling schrijven over boeken als dit is wel van niemand te vergen als men eischt, dat het te vormen oordeel zal berusten op een kritische analyse van alle onderdeelen. Het is niet aan te nemen, dat men altijd en overal zich met de opinie der schrijvers zou kunnen vereenigen. Polemieken hiertegen intusschen ware nutteloos en misplaatst. Men dient zich dus te houden aan een algemeen overzicht en zich te vergenoegen met eene aankondiging, welker meer of minder sympathieke stemming op indrukken berust. Hiernaast zij het geoorloofd op enkele opmerkenswaardige details te wijzen.

Blijkens den titel dan is dit werk het eerste deel van een nieuw handboek der tandheilkunde. Deel II zal uitsluitend gewijd zijn aan de tandheilkundige orthopaedie, waaronder zoowel de orthodontie, als de faciale orthopaedie begrepen zal zijn. Alfred Korbitz en prof. Bruhn hebben dit voor hunne rekening genomen. Deel III behandelt de conserveerende tandheilkunde. Dendorff, helaas gevallen als zoovelen, had voor de uitgave van dit deel zullen zorgen; thans wordt hij hierin door Kantorowicz vervangen. Deel IV zal de prothetiek omvatten en wordt door prof. Bruhn verzorgd. Zie hier het plan.

„Der Plan für das ganze Werk ist gemeinsam aufgestellt worden und jeder Band will in Rücksicht auf das Ganze beurteilt sein” luidt het in het voorwoord. Welnu, als omgekeerd reeds thans het geheel beoordeeld zou mogen worden naar dit deel, dan zal de tandheilkunde in de toekomst een kostelijk bezit rijker zijn. Partsch behandelt de

„Erkrankungen der Hartgebilde des Mundes” en de „Operationslehre in $\pm$ 350 blz. Enkele hoofdstukken ervan zijn door H a u p t m e y e r bewerkt. Het is niet om den laatste te kort te doen indien we hier onze groote waardeering uitspreken voor de wijze, waarop P a r t s c h zijn materiaal verwerkt. In het voorbijgaan merken we nog op, dat hij de incisie of excisie van den, bij moeilijke doorbraak den 3en molaar bedekkenden, tandvleeschkap veroordeelt, maar door tamponneeren de bezwaren wenscht te overwinnen. Merkwaardig symptoom, om het niet anders te noemen, is H a u p t m e y e r's verdediging van de methode A n d r i e u tot systematische extractie van den eersten molaar. Kortom, zooals we reeds lieten doorschemeren, de inhoud van dit eerste deel biedt meerdere aanleidingen tot discussie. Ook heeft men misschien niet altijd aan de meening van andersdenkenden het recht laten wedervaren waarop zij in een *handboek* zeker recht hadden. Maar ruimte en omvang zijn ook zaken, waarmee uitgevers en schrijvers hebben rekening te houden. De groei van ons vak is zoodanig, dat alles opnemen ten eenenmale onmogelijk is en hoe-wèl handboek is overigens dit werk zoodanig geschreven, dat men het als *leerboek* gaarne ter hand neemt. Druk, papier, illustraties enz. zijn zoo voortreffelijk, dat het verschijnen van zóó een werk in dezen tijd onze bewondering afdwingt. We zien met verlangen de volgende deelen tegemoet.

B. R. B.

Essentials of Operative Dentistry *); by W. Clyde Davis, M. D., D. D. S. second revised edition. St. Louis. C. V. Mosby Company 1916, f 10,00. 334 p. p. 180 fig.

Dit werk is, meenen wij, hier weinig bekend. Met des te meer genoegen kondigen wij den tweeden druk aan, omdat het o.i. meerdere bekendheid ten zeerste verdient. Vertaal dit boek in welke taal ge wilt, het blijft dóór en dóór Ame-

rikaansch maar dan Amerikaansch in den gunstigen zin. Het is, dunkt ons, een uitstekend leerboek. De opzet is in hooge mate systematisch, duidelijk en overzichtelijk. Nergens overbodige omhaal; geen woord te veel; soms lijkt het een serie van definities. Acht men dit laatste een bedenkelijke lof, dan bedenke men tevens dat we hier te doen hebben met een leerboek voor een bij uitstek technisch vak, waarin scherpe onderscheidingen mogelijk en wensche-lijk zijn. De illustraties konden soms duidelijker maar slechts indien een ander procedée werd toegepast; voor den-
gene, die eenigszins in het onderwerp thuis is, zijn zij echter voldoende. Aan collega's, die hunne kennis eens wenschen op te frisschen, is D a v i s' werk inderdaad niet genoeg aan te bevelen.

B. R. B.

---

*) Recensie exemplaar van de firma G. J. en D. Tholen.